

Geschiedenis van de kentekenplaat

Twee jaar nadat de eerste auto in Nederland op de weg verscheen, werden de eerste kentekenplaten (die toen nog rijvergunningen heetten) in 1898 op een aantal auto's gemonteerd. Daarmee was Nederland het eerste land in de wereld dat een nationaal nummerbord introduceerde.

Van rijbewijs naar nummerbewijs

De eerste reeks kentekenplaten liep van 1 tot en met 14, waarbij men het gekkengetal 11 oversloeg. Uit stukken blijkt dat deze allereerste reeks nummers op 8 augustus 1899 was gevorderd tot 168. Zeven jaar later, op 15 januari 1906, werd ten slotte de laatste rijvergunning afgegeven (nummer 2065). Voortaan moesten auto en bestuurder over zowel een rijbewijs als een nummerbewijs beschikken. Dit nummerbewijs, zeg maar de nieuwe kentekenplaat, werd volgens een provinciaal systeem opgezet. Alle provincies kregen een eigen letter. Dit systeem heeft tot na de tweede wereldoorlog gefunctioneerd.

Controle op de fiets

Er bestaat ook een andere - veel grappiger - versie over het ontstaan van het nummerbord. Dit verhaal vertelt van politieagenten uit het begin van de 20e eeuw, die per fiets surveilleerden. Zodra zo'n agent één van de zeldzame automobielen betrapt op een overtreding, ging hij stevig op de pedalen staan. Hij haalde de auto al fietsend in, dwong de bestuurder te stoppen en slingerde de overtreder op de bon. Maar de techniek werd steeds beter en de als maar sterkere motoren zorgden ervoor dat de auto's steeds sneller reden. De agent moest daarvoor steeds harder trappen om de overtreder te achterhalen en dat liep spaak. Het gat tussen het fietswiel en de bumper van de te achterhalen auto was niet meer te dichten.

Als antwoord hierop, zo zegt de versie, vond men de kentekenplaat uit. Voortaan kon de agent simpelweg zijn opschrijfboekje pakken, het nummerbord noteren en zijn fiets rustig aan de kant laten staan.

Provinciaal nummer

De eerste kentekennummers waren gekoppeld aan een provincie, omdat de automobilisten in het begin meestal binnen de provincie bleven. Maar het verkeer ging steeds meer over de provinciegrens heen en men besloot de administratie landelijk, op een centrale plaats te regelen.

Dat was het ontstaan van de RDW (toen nog de Rijksdienst voor het Wegverkeer). Pas in 1951 werd het kentekensysteem - zoals wij die nu kennen - ingevoerd met de combinatie van driemaal twee letters of twee cijfers.

Eerste kentekenserie

Bij de nieuwe serie werd begonnen met de twee letters voor de vier cijfers te plaatsen. Het eerste kenteken dat werd afgegeven in 1951 was **ND-00-01**.

In 1965 kwamen de twee letters achter de cijfers. Het eerste kenteken was toen **00-01-AD**. In 1973 werd het eerste kenteken afgegeven met de letters tussen de cijfers, **00-AD-01**. In deze drie series werden de lettercombinaties SA en SS niet gebruikt, omdat deze teveel aan de tweede wereldoorlog herinnerden. Toen deze drie series op waren zijn we begonnen met de kentekens met vier letters en twee cijfers. Het eerste kenteken, **DB-01-BB**, werd in oktober 1978 afgegeven.

Na het volraken van deze serie werd het tijd voor weer een andere combinatie. De letters voor de cijfers. **DB-BB-01** was het eerste nummer en werd in september 1991 afgegeven. Vanaf juni 1999 kwamen de cijfers vóór de letters. Het eerste nummer was **01-DB-BB**. In deze series van vier letters en twee cijfers staan geen klinkers. Dit is gedaan om ongewenste woordvorming te voorkomen. Ook worden de letters C en Q niet gebruikt, omdat deze letters te veel op een nul lijken.

In mei 2008 is de huidige kentekenserie van start gegaan. Deze serie bestaat uit twee cijfers - drie letters - 1 cijfer. Uit recent onderzoek is naar voren gekomen dat deze combinatie als beste te lezen en onthouden is.

Het eerste kentekennummer uit deze serie is **01-BBB-1**. De beginletter B is bestemd voor zware bedrijfswagens. De C wordt niet gebruikt, omdat die teveel op een 0 (nul) lijkt. De D en F zijn inmiddels al volledig gebruikt voor bromfietskentekens. Personenauto's beginnen daarom met de letter G. Klinkers komen niet in een kenteken voor.

Het kentekennummer

Voor 1951 is er uitvoerig onderzoek gedaan welke combinatie van letters en cijfers het beste zou zijn. Een heleboel visuele mogelijkheden zijn getest op het criterium herkenbaarheid. Het nummerbord zoals we die voorheen kenden, dat verdeeld is in drie groepjes van twee tekens, kwam destijds als het duidelijkst en snelst herkenbaar uit de bus.

Introductie 1951:	ND-00-01
Introductie 1965:	00-01-AD
Introductie 1973:	00-AD-01
Introductie okt. 1978:	DB-01-BB
Introductie sept. 1991:	DB-BB-01
Introductie juni. 1999:	01-DB-BB
Introductie mei 2008:	01-BBB-1

Tot 1951 werd de afgifte en registratie van de voertuigdocumenten verzorgd door Gedeputeerde Staten van de provincies. De nummerbewijzen waren persoonsgebonden en werden 'voor het leven' (van de houder) verstrekt.

Elke provincie had één of twee vaste letters, gevolgd door maximaal vijf cijfers. Hieronder zie je welke provincies welke letters hadden:

A = Groningen
GZ = Noord Holland
B = Friesland
H = Zuid Holland
D = Drenthe
HZ = Zuid Holland
E = Overijssel
K = Zeeland
M = Gelderland
N = Noord Brabant
L = Utrecht
P = Limburg
G = Noord Holland
R = Departementen

Bron: RDW